

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Педагогічний факультет
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Михальченко Н. В.

«30» Серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ МОДЕЛІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

2023 – 2024 навчальний рік

Розробник: кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри початкової та дошкільної освіти Філімонова Тетяна Володимирівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри (Якименко С. І.)

«29» серпня 2023 р.

Анотація

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні моделі початкової освіти» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закони, закономірності, принципи сучасної теорії виховання, методи та форми організації виховної діяльності молодших школярів.

Міждисциплінарні зв'язки: спирається на знання загальної педагогіки, історії педагогіки, вікову та педагогічну психологію, основи фізіології та гігієни.

Метою дисципліни є розвиток умінь майбутнього менеджера систем якості початкової освіти щодо управління інноваційною діяльністю, аналізу вітчизняних і європейських моделей початкової освіти та побудови власної ефективної моделі сучасної школи I ступеня.

Ключові слова: модель, моделювання, новація, інновація, НУШ, модель початкової освіти.

Abstract

The study program of the selective educational discipline "Modern models of primary education" is compiled in accordance with the educational and professional program of training for masters of the specialty 013 Primary education according to the educational and professional program "Primary education".

The subject of study of the discipline are the laws, patterns, principles of modern theory of education, methods and forms of organization of educational activities of primary school children.

Interdisciplinary links: based on knowledge of general pedagogy, history of pedagogy, age and pedagogical psychology, basics of physiology and hygiene.

The purpose of the discipline is to develop the skills of the future manager of quality systems of primary education in managing innovation, analysis of domestic and European models of primary education and building your own effective model of modern school of the first degree.

Key words: model, modeling, innovation, innovation, NUS, model of primary education.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт, реферативна робота, мультимедійна презентація	Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: Початкова освіта	Семестр
Загальна кількість годин – 120		1-й Леції
Тижневих годин для денної форми навчання: 8 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6	Ступінь: магістра	18 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Самостійна робота
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=5583		72 год. Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 48 год. – аудиторні заняття, 42 год. – самостійна робота (53,3% / 46,7%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт, реферативна робота, мультимедійна презентація	Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: Початкова освіта	Семестр
Загальна кількість годин – 120		1-й Леції
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=5584	Ступінь: магістра	4 год.
		Практичні, семінарські
		8 год.
		Самостійна робота
		108 год. Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 90 год.: 12 год. – аудиторні заняття, 78 год. – самостійна робота (13,3 % / 86,7%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: розвиток умінь майбутнього менеджера систем якості початкової освіти щодо управління інноваційною діяльністю, аналізу вітчизняних і європейських моделей початкової освіти та побудови власної ефективної моделі сучасної школи I ступеня.

Завдання курсу: розвиток умінь пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел щодо управління інноваційними процесами в початковій школі; оволодіти знаннями про теорії моделювання, види моделювання, основні етапи створення моделей; алгоритм управління процесом впровадження інновацій у початковій школі; оволодіти вміннями аналізу популярних вітчизняних та європейських моделей початкової освіти; оволодіти вміннями управління інноваційними процесами в початковій школі, підготовки педагогічного колективу до інноваційної діяльності; розвиток умінь щодо осмислення, переосмислення дій для ґрунтовного самоаналізу інноваційної управлінської діяльності; самокритики і сприймання конструктивної критики; розвиток умінь здійснювати методичний супровід інноваційної освітньої діяльності в початковій школі.

Передумови для вивчення дисципліни: «Модель фахової підготовки вчителя», «Технології викладання фахових дисциплін у початковій школі», «Формування медіакультури вчителя початкової школи».

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування початкової освіти в Україні у перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.

ПР-02. Спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати комунікативні стратегії, формувати в учнів здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії.

ПР-03. Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

ПР-05. Організовувати та управляти робочими та освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ПР- 08. Відповідати критеріям академічної доброчесності у власній науково-пошуковій діяльності в галузі початкової освіти.

ПР- 09. Планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері початкової освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-3. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-4. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-5. Здатність працювати автономно.

II. Фахові:

СК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК-2. Здатність спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

СК-3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК-5. Здатність організувати та управляти робочими та освітніми процесами в початковій освіті, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ФК-6. Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

ФК-8. Здатність розробляти, реалізовувати та контролювати ефективність дослідницьких та інноваційних проєктів у сфері початкової освіти.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Основні теорії моделювання.

Тема 2. Сучасні моделі освіти

Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем

Тема 4. Сутність та особливості інноваційного навчального закладу

Тема 5. Сутність та особливості інноваційного ЗЗСО (початкова освіта).

Тема 6. Інноваційна діяльність керівника ЗЗСО (початкова освіта).

Тема 7. Модель початкової освіти НУШ.

Тема 8. Особливості організації освітнього середовища: середовище, що належить дітям.

Тема 9. Використання технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі нової української школи.

Тема 10. Модель початкової освіти «Крок за кроком».

Тема 11. Модель початкової освіти «Росток».

Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України».

Тема 13. Фінська модель початкової освіти

Тема 14. Моделі початкової освіти у Польщі

Тема 15. Моделі початкової освіти в Німеччині

Тема 16. Моделі початкової освіти в Естонії

Тема 17. Моделі початкової освіти у Франції

Тема 18. Моделі початкової освіти у Великій Британії

Тема 19. Моделі початкової освіти у США

Тема 20. Моделі початкової освіти в Японії

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Основи теорії моделювання. Інноваційність освітніх систем освіти

Тема 1. Основні теорії моделювання.

Основи теорії моделювання. Сутність понять «модель», «моделювання». Види моделювання. Класифікація моделей за ознаками. Основні етапи створення моделей. Функції моделей. Умови допустимості моделювання. Контрольні питання та завдання.

Тема 2. Сучасні моделі освіти

Класифікації моделей освіти. Традиційна класифікація моделей освіти. Педагогічні моделі освіти. Популярні європейські освітні моделі. Продуктивні школи. Школа діалогу культур. Імовірнісна освіта. Вітагенне навчання з голографічним методом проєкцій.

Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем

Інноваційність як ознака сучасності. Сутність понять «новація», «інновація». Класифікація нововведень. Нормативні документи щодо здійснення інноваційної діяльності в навчальному закладі.

Тема 4. Сутність та особливості інноваційного навчального закладу

Інноваційний потенціал ЗЗСО (початкова освіта): матеріально-фінансовий, особистісний, інноваційний. Типи інноваційних освітніх систем: штучна, природна, змішана. Основні поняття теми: інновація, інноваційний потенціал, інноваційний потенціал закладу освіти, інноваційна освітня система.

Тема 5. Сутність та особливості інноваційного ЗЗСО (початкова освіта).

Інноваційний потенціал ЗЗСО (початкова освіта): матеріально-фінансовий, особистісний, інноваційний. Типи інноваційних освітніх систем: штучна, природна, змішана. Основні поняття теми: інновація, інноваційний потенціал, інноваційний потенціал закладу освіти, інноваційна освітня система.

Тема 6. Інноваційна діяльність керівника ЗЗСО (початкова освіта).

Етапи освітньої інновації керівника ЗЗСО (початкова освіта): творення, освоєння (теоретичний), апробації (організаційно-практичний, аналітичний) та впровадження, насичення, спаду, іррадіації. Алгоритм управління процесом впровадження інновацій у початковій освіті. Прийняття рішення про нововведення в ЗЗСО (початкова освіта).

Кредит 2. Модель початкової освіти НУШ. Вітчизняні моделі початкової освіти

Тема 7. Модель початкової освіти НУШ .

Мета і завдання. Нормативно-правове забезпечення особистісно-орієнтованої моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму. Основні риси педагогіки партнерства. Формування загальнолюдських цінностей. Структура освітнього процесу в школі I ступеню.

Тема 8. Особливості організації освітнього середовища: середовище, що належить дітям.

Роль учителя у формуванні психологічно безпечного середовища. Забезпечення права вибору. Формування спільних цінностей. Ранкові зустрічі. Практика ранкових зустрічей у Новій українській школі.

Тема 9. Використання технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі нової української школи.

Психологічні основи педагогіки ТРВЗ. Методи й прийоми виховання пізнавальних і творчих здібностей дітей засобами ТРВЗ. Місце ТРВЗ у системному підході до навчання й виховання.

Тема 10. Модель початкової освіти «Крок за кроком».

Мета і завдання. Нормативно-правове забезпечення. Аналіз програми всебічного розвитку дитини «Крок за кроком». Особливості планування та організації освітнього середовища за моделлю «Крок за кроком». Навчання через гру. Центри діяльності. Тематичне планування. Залучення сімей. Спостереження та оцінювання.

Тема 11. Модель початкової освіти «Росток»

Мета і завдання. Нормативно-правове забезпечення. Аналіз змісту освітньої програми «Росток». Особливості планування та організації освітнього середовища за моделлю початкової освіти «Росток». Інтерактивні форми і методи навчання: дослідницькі, інформаційні методи, холистичні методи, технології вирішення винахідницьких завдань, проектування і моделювання, навчальні ігри, візуалізації, інсценізації, екскурсії та спостереження, тощо.

Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України».

Мета і завдання. Нормативно-правове забезпечення. Принципи навчання академічно обдарованих учнів початкової школи. Структурні компоненти академічної обдарованості. Етапи розвитку академічної обдарованості в учнів початкової школи. Проектування змісту навчальної діяльності. Організаційні форми навчання.

Кредит 3. Зарубіжні моделі початкової освіти

Тема 13. Фінська модель початкової освіти

Структура початкової освіти у Фінляндії. Принципи фінської освіти: довіра, самостійність, рівноправ'я, співпраця. Предметно-модульний стандарт змісту початкової освіти Фінляндії. Особливості планування та організації освітнього процесу в початковій школі Фінляндії. Тема 6. Трудове виховання молодших школярів.

Тема 14. Моделі початкової освіти у Польщі

Два ступені шестирічної початкової школи (szkola podstawowa): 1-3 класи (nauczanie początkowe) з інтегрованими заняттями та 4-6 класи із структурою занять у формі блоків. Особливості планування та організації освітнього процесу в початковій школі Польщі. Місце виховних програм (патріотичне та громадянське виховання, інформаційна культура) у блоковому навчанні. Інтегровані класи. Особливості описового оцінювання.

Тема 15. Моделі початкової освіти в Німеччині

Структура початкової освіти Німеччини. Складові змісту початкової освіти Німеччини: загальнолюдські цінності та культура країни; охорона навколишнього середовища, збереження миру, права людини; техніка читання та культура мовлення; розширення навчальних програм через новий матеріал (вивчення правил дорожнього руху, статеve виховання); розвиток диференціації завдань; збільшення навчального часу і перерозподіл часу; врахування емоційної і соціальної стабільності дитини; забезпечення всебічного розвитку особистості; орієнтація на розвиток мислення і пізнавальних здібностей учнів під час модернізації навчальних планів, програм і підручників; розширення мережі факультативних дисциплін. Особливості планування та організації освітнього процесу в початковій школі Німеччини.

Тема 16. Моделі початкової освіти в Естонії

П'ять стратегічних цілей естонської моделі освіти: змінене розуміння навчання, компетентні і мотивовані викладачі та директори шкіл, узгодженість між можливостями навчання протягом усього життя і потребами ринку праці, цифрова революція в безперервному навчанні, рівні можливості для безперервного навчання і зростання участі в навчанні. Особливості планування та організації освітнього процесу в початковій школі Естонії.

Тема 17. Моделі початкової освіти у Франції

Три навчальні цикли початкової школи Франції: материнська школа (цикл первинного навчання) та елементарна школа (цикл фундаментального навчання і цикл поглиблення). Реалізація принципу «молодша школа не може бути неуспішною». Диференціація педагогічних методів відповідно до потреб кожного учня. Цілі початкової освіти Франції: надання кожній дитині рівних шанси на успішне навчання та підготовку до інтеграції в суспільство; забезпечення опанування учнями фундаментальних знань і компетентностей, які є необхідними для подальшого навчання і професійного становлення; розвиток особистість школяра, його творчих здібностей, інтересу до навчання, формування бажання та вміння вчитись; розвиток в учнів поваги і толерантності, які є основою прав людини, дотримання правил громадського життя і ввічливості, а також виховування моральних та естетичних почуттів, позитивне емоційно-ціннісне ставлення до себе та навколишнього світу; підтримка і розвиток індивідуальності дитини.

Тема 18. Моделі початкової освіти у Великій Британії

Три підсистеми освіти Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії: Англія та Уельс, Північна Ірландія та Шотландія. Особливості планування та організації освітнього процесу в початковій школі Великобританії: Характеристика двох циклів початкової освіти Великобританії (2 + 4).

Тема 19. Моделі початкової освіти у США

Особливості планування та організації освітнього процесу в початкових школах (elementary school 1-6 класи) США. Комплексне і супутнє навчання. Предметна програма. Педагоцентрична програма. Проблемна програма. Диференційований підхід в початкових школах США (поділ за здібностями).

Тема 20. Моделі початкової освіти в Японії

Свобода, індивідуальність, різноманітність – «три кити» школи Японії. Особливості планування та організації Elementary Schools (6 років навчання, з 6 до 12 років). Yutori (можливості для зростання) та Ikiru-Chikara (життєрадісність) – головне призначення школи. Нові національні стандарти навчальних програм (The new national curriculum standards) та їхня спрямованість на: гуманізацію, соціальну спрямованість, ідентифікацію себе як японця, який живе у міжнародній спільноті; розвиток здатності вчитися і мислити самостійно; розвиток індивідуальності

особистості; заохочення шкіл до демонстрації винахідливості у розробленні унікальних освітніх форм активності, що роблять школу самобутньою.

3. Структура навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		л	п	лаб	інд
Кредит 1. Основи теорії моделювання. Інноваційність освітніх систем освіти					
Тема 1. Основні теорії моделювання	5	2	-		3
Тема 2. Сучасні моделі освіти	5	2	2		1
Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем	5	2	2		1
Тема 4. Сутність та особливості інноваційного навчального закладу	5	2	2		1
Тема 5. Сутність та особливості інноваційного ЗЗСО (початкова освіта)	5	-	2		3
Тема 6. Інноваційна діяльність керівника ЗЗСО (початкова освіта)	5	-	-		5
Всього:	30	8	8		14
Кредит 2. Модель початкової освіти НУШ. Вітчизняні моделі початкової освіти					
Тема 7. Модель початкової освіти НУШ	5	2	-		3
Тема 8. Особливості організації освітнього середовища: середовище, що належить дітям	5	-	2		3
Тема 9. Використання технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі нової української школи	5	2	2		1
Тема 10. Модель початкової освіти «Крок за кроком»	5	-	2		3
Тема 11. Модель початкової освіти «Росток»	5	-	2		3
Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»	5	-	2		3
Всього:	30	4	10		16
Кредит 3. Зарубіжні моделі початкової освіти країн Європи					
Тема 13. Фінська модель початкової освіти	5	-	2		3
Тема 14. Моделі початкової освіти у Польщі	5	-	2		3
Тема 15. Моделі початкової освіти в Німеччині	5	2	2		1
Тема 16. Моделі початкової освіти в Естонії	5	-	2		3
Тема 17. Моделі початкової освіти у Франції	5	-	2		3
Тема 18. Моделі початкової освіти у Великій Британії	5	2	-		3
Всього:	30	4	10		16
Кредит 4. Моделі початкової освіти у США та Японії					
Тема 19. Моделі початкової освіти у США	15	2	-		13

Тема 20. Моделі початкової освіти в Японії	15	-	2			13
Всього:	30	2	2			26
Всього годин:	120	18	30			72

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
Кредит 1. Основи теорії моделювання. Інноваційність освітніх систем освіти						
Тема 1. Основні теорії моделювання	5	-	-			5
Тема 2. Сучасні моделі освіти	5	2	-			3
Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем	5	-	2			3
Тема 4. Сутність та особливості інноваційного навчального закладу	5	-	-			5
Тема 5. Сутність та особливості інноваційного ЗЗСО (початкова освіта)	5	-	-			5
Тема 6. Інноваційна діяльність керівника ЗЗСО (початкова освіта)	5	-	-			5
Всього:	30	2	2			26
Кредит 2. Модель початкової освіти НУШ. Вітчизняні моделі початкової освіти						
Тема 7. Модель початкової освіти НУШ	5	2	-			3
Тема 8. Особливості організації освітнього середовища: середовище, що належить дітям	5	-	-			5
Тема 9. Використання технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі нової української школи	5	-	-			5
Тема 10. Модель початкової освіти «Крок за кроком»	5	-	-			5
Тема 11. Модель початкової освіти «Росток»	5	-	-			5
Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»	5	-	2			3
Всього:	30	2	2			26
Кредит 3. Зарубіжні моделі початкової освіти країн Європи						
Тема 13. Фінська модель початкової освіти	5	-	2			3
Тема 14. Моделі початкової освіти у Польщі	5	-	-			5
Тема 15. Моделі початкової освіти в Німеччині	5	-	-			3
Тема 16. Моделі початкової освіти в Естонії	5	-	-			5
Тема 17. Моделі початкової освіти у Франції	5	-	-			5
Тема 18. Моделі початкової освіти у Великій Британії	5	-	-			3
Всього:	30	-	2			28
Кредит 4. Моделі початкової освіти у США та Японії						

Тема 19. Моделі початкової освіти у США	15	-	2			13
Тема 20. Моделі початкової освіти в Японії	15	-	-			15
Всього:	30	0	2			28
Всього годин:	120	4	8			108

**4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи теорії моделювання. Інноваційність освітніх систем освіти		
1	Тема 1. Основні теорії моделювання	2
2	Тема 2. Сучасні моделі освіти	2
3	Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем	2
4	Тема 4. Сутність та особливості інноваційного навчального закладу	2
Кредит 2. Модель початкової освіти НУШ. Вітчизняні моделі початкової освіти		
5	Тема 7. Модель початкової освіти НУШ	2
6	Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»	2
Кредит 3. Зарубіжні моделі початкової освіти країн Європи		
7	Тема 15. Моделі початкової освіти в Німеччині	2
8	Тема 18. Моделі початкової освіти у Великій Британії	2
Кредит 4. Моделі початкової освіти у США та Японії		
9	Тема 19. Моделі початкової освіти у США	2
Всього:		18

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи теорії моделювання. Інноваційність освітніх систем освіти		
1	Тема 2. Сучасні моделі освіти	2
Кредит 2. Модель початкової освіти НУШ. Вітчизняні моделі початкової освіти		
2	Тема 7. Модель початкової освіти НУШ	2
Всього:		4

**5. Теми практичних занять
Денна форма навчання**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи теорії моделювання. Інноваційність освітніх систем освіти		
1	Тема 1. Основні теорії моделювання	-
2	Тема 2. Сучасні моделі освіти	2
3	Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем	2

4	Тема 4. Сутність та особливості інноваційного навчального закладу	2
5	Тема 5. Сутність та особливості інноваційного ЗЗСО (початкова освіта)	2
6	Тема 6. Інноваційна діяльність керівника ЗЗСО (початкова освіта)	-
Кредит 2. Модель початкової освіти НУШ. Вітчизняні моделі початкової освіти		
7	Тема 7. Модель початкової освіти НУШ	-
8	Тема 8. Особливості організації освітнього середовища: середовище, що належить дітям	2
9	Тема 9. Використання технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі нової української школи	2
10	Тема 10. Модель початкової освіти «Крок за кроком»	2
11	Тема 11. Модель початкової освіти «Росток»	2
12	Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»	2
Кредит 3. Зарубіжні моделі початкової освіти країн Європи		
11	Тема 13. Фінська модель початкової освіти	2
12	Тема 14. Моделі початкової освіти у Польщі	2
13	Тема 15. Моделі початкової освіти в Німеччині	2
14	Тема 16. Моделі початкової освіти в Естонії	2
15	Тема 17. Моделі початкової освіти у Франції	2
16	Тема 18. Моделі початкової освіти у Великій Британії	-
Кредит 4. Моделі початкової освіти у США та Японії		
17	Тема 19. Моделі початкової освіти у США	-
18	Тема 20. Моделі початкової освіти в Японії	2
Всього		30

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи теорії моделювання. Інноваційність освітніх систем освіти		
1	Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем	2
Кредит 2. Модель початкової освіти НУШ. Вітчизняні моделі початкової освіти		
2	Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»	2
Кредит 3. Зарубіжні моделі початкової освіти країн Європи		
3	Тема 13. Фінська модель початкової освіти	2
Кредит 4. Моделі початкової освіти у США та Японії		
4	Тема 19. Моделі початкової освіти у США	2
Всього		8

6. Лабораторні заняття

Робочим планом не передбачено

7. Самостійна робота Денна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи теорії моделювання. Інноваційність освітніх систем освіти		
1	Тема 1. Основні теорії моделювання	3
2	Тема 2. Сучасні моделі освіти	1
3	Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем	1
4	Тема 4. Сутність та особливості інноваційного навчального закладу	1
5	Тема 5. Сутність та особливості інноваційного ЗЗСО (початкова освіта)	3
6	Тема 6. Інноваційна діяльність керівника ЗЗСО (початкова освіта)	5
Кредит 2. Модель початкової освіти НУШ. Вітчизняні моделі початкової освіти		
7	Тема 7. Модель початкової освіти НУШ	3
8	Тема 8. Особливості організації освітнього середовища: середовище, що належить дітям	3
9	Тема 9. Використання технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі нової української школи	3
10	Тема 10. Модель початкової освіти «Крок за кроком»	3
11	Тема 11. Модель початкової освіти «Росток»	3
12	Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»	1
Кредит 3. Зарубіжні моделі початкової освіти країн Європи		
13	Тема 13. Фінська модель початкової освіти	3
14	Тема 14. Моделі початкової освіти у Польщі	3
15	Тема 15. Моделі початкової освіти в Німеччині	1
16	Тема 16. Моделі початкової освіти в Естонії	3
17	Тема 17. Моделі початкової освіти у Франції	3
18	Тема 18. Моделі початкової освіти у Великій Британії	3
Кредит 4. Моделі початкової освіти у США та Японії		
19	Тема 19. Моделі початкової освіти у США	13
20	Тема 20. Моделі початкової освіти в Японії	13
Всього		72

Заочна форма навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи теорії моделювання. Інноваційність освітніх систем освіти		
1	Тема 1. Основні теорії моделювання	5

2	Тема 2. Сучасні моделі освіти	3
3	Тема 3. Особливості інноваційних освітніх систем	3
4	Тема 4. Сутність та особливості інноваційного навчального закладу	5
5	Тема 5. Сутність та особливості інноваційного ЗЗСО (початкова освіта)	5
6	Тема 6. Інноваційна діяльність керівника ЗЗСО (початкова освіта)	5
Кредит 2. Модель початкової освіти НУШ. Вітчизняні моделі початкової освіти		
7	Тема 7. Модель початкової освіти НУШ	3
8	Тема 8. Особливості організації освітнього середовища: середовище, що належить дітям	5
9	Тема 9. Використання технології розвитку критичного мислення в освітньому процесі нової української школи	5
10	Тема 10. Модель початкової освіти «Крок за кроком»	5
11	Тема 11. Модель початкової освіти «Росток»	5
12	Тема 12. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»	3
Кредит 3. Зарубіжні моделі початкової освіти країн Європи		
13	Тема 13. Фінська модель початкової освіти	3
14	Тема 14. Моделі початкової освіти у Польщі	5
15	Тема 15. Моделі початкової освіти в Німеччині	3
16	Тема 16. Моделі початкової освіти в Естонії	5
17	Тема 17. Моделі початкової освіти у Франції	5
18	Тема 18. Моделі початкової освіти у Великій Британії	3
Кредит 4. Моделі початкової освіти у США та Японії		
19	Тема 19. Моделі початкової освіти у США	13
20	Тема 20. Моделі початкової освіти в Японії	15
Всього		108

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

1. Сутність понять «модель», «моделювання». Види моделювання.
2. Класифікація моделей за ознаками. Основні етапи створення моделей.
3. Функції моделей. Умови допустимості моделювання.
4. Модель освіти як державно-відомчої організації.
5. Модель розвивальної освіти (В. В. Давидов, В. В. Рубцов та ін.).
6. Традиційна модель освіти (Ж. Мажо, Л. Кро, Ж. Капель, Д. Равич, Ч. Фінн та ін.).
7. Раціоналістична модель освіти (П. Блум, Р. Ганье, Б. Скіннер та ін.).
8. Феноменологічна модель освіти (А. Маслоу, А. Комбс, К. Роджерс та ін.).
9. Неінституціональна модель освіти (П. Гудман, І. Ілліч, Ж. Гудлед, Ф. Клейн, Дж. Холт, Л. Бернар й ін.).
10. Інноваційний потенціал ЗЗСО (початкова освіта): матеріально-фінансовий, особистісний, інноваційний.
11. Типи інноваційних освітніх систем: штучна, природна, змішана.

12. Етапи освітньої інновації керівника ЗЗСО (початкова освіта): творення, освоєння (теоретичний), апробації (організаційно-практичний, аналітичний) та впровадження, насичення, спаду, іррадіації.
13. Алгоритм управління процесом впровадження інновацій у початковій освіті. Прийняття рішення про нововведення в ЗЗСО (початкова освіта).
14. Нормативно-правове забезпечення особистісно-орієнтованої моделі освіти, заснованої на ідеології дитиноцентризму.
15. Основні риси педагогіки партнерства.
16. Формування загальнолюдських цінностей. Структура освітнього процесу в школі I ступеню.
17. Аналіз програми всебічного розвитку дитини «Крок за кроком».
18. Особливості планування та організації освітнього середовища за моделлю «Крок за кроком».
19. Аналіз змісту освітньої програми «Росток».
20. Особливості планування та організації освітнього середовища за моделлю початкової освіти «Росток».
21. Модель навчання академічно обдарованих учнів початкової школи «Інтелект України»
22. Структура початкової освіти у Фінляндії.
23. Особливості планування та організації освітнього процесу в початковій школі Фінляндії.
24. Моделі початкової освіти у Польщі.
25. Моделі початкової освіти в Німеччині.
26. Моделі початкової освіти в Естонії.
27. Моделі початкової освіти у Франції Три навчальні цикли початкової школи Франції: материнська школа (цикл первинного навчання) та елементарна школа (цикл фундаментального навчання і цикл поглиблення).
28. Три підсистеми освіти Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії: Англія та Уельс, Північна Ірландія та Шотландія.
29. Особливості планування та організації освітнього процесу в початковій школі Великобританії: Характеристика двох циклів початкової освіти Великобританії (2 + 4).
30. Моделі початкової освіти у США.
31. Свобода, індивідуальність, різноманітність – «три кити» школи Японії.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Зміст курсу поділений на 3 кредити. Кожний кредит включає в себе лекції, семінарські заняття, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу даної частини курсу.

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, уміння самостійно опрацьовувати тексти, написання і захист реферативних робіт, створення мультимедійних презентацій, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на студентів на семінарських заняттях

Враховується:

1. Рівень осмислення навчального матеріалу;
2. Рівень сформованості аналітичних умінь і концептуальних підходів;
3. Повнота розкриття питання, логіка викладу, культура мовлення;
4. Використання додаткової літератури;
5. Порівняння, зв'язок із практикою, висновки.

Бали	Критерії оцінювання
"Відмінно" – 5	Досконале знання та розуміння понятійного апарату з тієї чи іншої теми, вільне оперування різноманітними класифікаціями. Відповідь на поставлені питання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями. Викладений матеріал має доказовий, логічний і послідовний характер. Студент володіє способами концентрованого викладу матеріалу. Демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання. У відповіді майже не трапляються мовленнєві помилки.
"Добре" – 4	Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Понятійна основа базується на обраній класифікації. Відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу. Недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база. Студент вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації. У відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.
"Задовільно" – 3	Відповідь неповна, фрагментарна. Знання мають недостатньо стійкий та послідовний характер. Вони застосовуються переважно для виконання завдань репродуктивного характеру. У відповідях відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь має формальний характер, відсутня чіткість, структурованість. Студент використовує лише окремі знання у новій навчальній ситуації. У відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.
"Незадовільно" – 2	Студент неспроможний відтворити інформацію у певній послідовності. Оперує лише загальними фразами. Відтворює лише окремі фрагменти, називає лише розрізнені факти, дає відповідь у формі висловлювання (судження). Наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Розподіл балів, які отримують студенти

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 200 до 400 балів (за 4 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 4 крд.

Поточне тестування та самостійна робота															Накопичувальні бали/	Іспит	Сума	
Кред 1				Кред 2					Кред 3					Кред 4				
	T2	T3	T4	T5	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T20	400 / 4 = 100 *0,6 = 60	40	100
Практичні заняття	10	10	10	10	10	10	10	5	5	10	10	10	5	5	40			
Самостійна робота (включно контр. роб.)	60				60					60					40			
															КР - 20			
Усього	100				100					100					60	40	100	

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: усне опитування, письмові контрольні роботи, тестовий контроль. Самостійна робота перевіряється шляхом написання реферативних робіт, створення проєктів та мультимедійних презентацій.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу, наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, порівняльний аналіз; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки).

12. Рекомендована література

Базова

1. Волобуєва Т. Б. Сучасні освітні моделі. Інноваційні освітні системи: метод. посіб. Донецьк: Витоки, 2007. 64 с.
2. Мартинець Л. А. Сучасні моделі освіти: навч.-метод. посіб. 2-ге вид., доповн. та перероб. Донецьк, 2015. 102 с.
3. Модель сучасної школи / уклад. В. В. Григораш. Харків: Вид група «Основа», 2010. 288 с.
4. Ярова О. Початкова освіта в країнах Європейського Союзу : навч. посіб. Бердянськ : БДПУ, 2017. 199 с.
5. Ярова О. Тенденції розвитку початкової освіти в країнах Європейського Союзу (кінець ХХ – початок ХХІ ст.) : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2018. 434 с.

Допоміжна

1. Гончарук М. Сучасні тенденції початкової школи Німеччини та їх вплив на освітні реформи в Україні. URL: <http://nus.org.ua/view/suchasni-tendentsiyi-rochatkovoyi-shkoly-nimechchyny-ta-yih-vplyv-na-osvitni-reformy-v-ukrayini/>

2. Громовий В. Опорний конспект про японську школу. URL: <http://osvita.ua/school/55204/>
3. Заболотна О. А. Теорія і практика альтернативної шкільної освіти у країнах Європейського Союзу : монографія. Умань : ФОП Жовтий, 2013. 372 с.
4. Кашуба О. М. Теоретичні основи організації навчального процесу в початкових школах Німеччини : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01. Івано-Франківськ, 2001. 16 с.
5. Лавриченко Н. М. Сучасна початкова шкільна освіта у Європейському вимірі. Початкова школа. 2006. № 12. С. 51–54.
6. Локшина О. Зміст початкової освіти в країнах Європейського Союзу : спільні координати розвитку. Початкова школа. 2009. № 12. С. 1–5.
7. Павленко В.В. Становлення та розвиток системи освіти в Польщі. Українська полоністика : збірник наукових праць. Житомир – Bydgoszcz, 2015. Вип.12. С. 54–70. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/20362/1/Pavlenko.pdf>
8. Папіжук В. О. Наріжні питання реформування змісту навчання у початковій школі. URL:http://eprints.zu.edu.ua/8343/1/правка%20стаття_поч_шк.pdf
9. Сім принципів фінської освіти / переклад Н. Білецької. URL: <https://starylev.com.ua/club/article/7-pryncypiv-finskoji-osvity>
10. Титиш Г. Як це у них. Естонський досвід реформи середньої освіти. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2016/06/13/213508/>.

13. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека підручників: <http://studentam.kiev.ua/>
2. Електронні бібліотеки: <http://dir.meta.ua/ua/science-education/e-libraries/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: <http://nbuv.gov.ua/>
4. Початкова школа. Вчитель - вчителю. Вчитель - учню. Вчитель - батькам. Поради шкільного психолога : <http://teacher.at.ua/>